

№180 ҚАЗАН 2024

NATIONAL ECONOMY: MONITOR

АПТА САЙЫНҒЫ
ДАЙДЖЕСТ ERI.KZ

МҰНАЙ НАРЫҒЫ

Осы аптаның басында, 14 қазанда, Brent маркалы мұнай тұрақсыз көрінеді. Баға ұсыныстары бір барреліне шамамен \$80 дейін көтерілді: Brent маркалы мұнайдың бір барреліне \$ 78,10 дейін жетті.

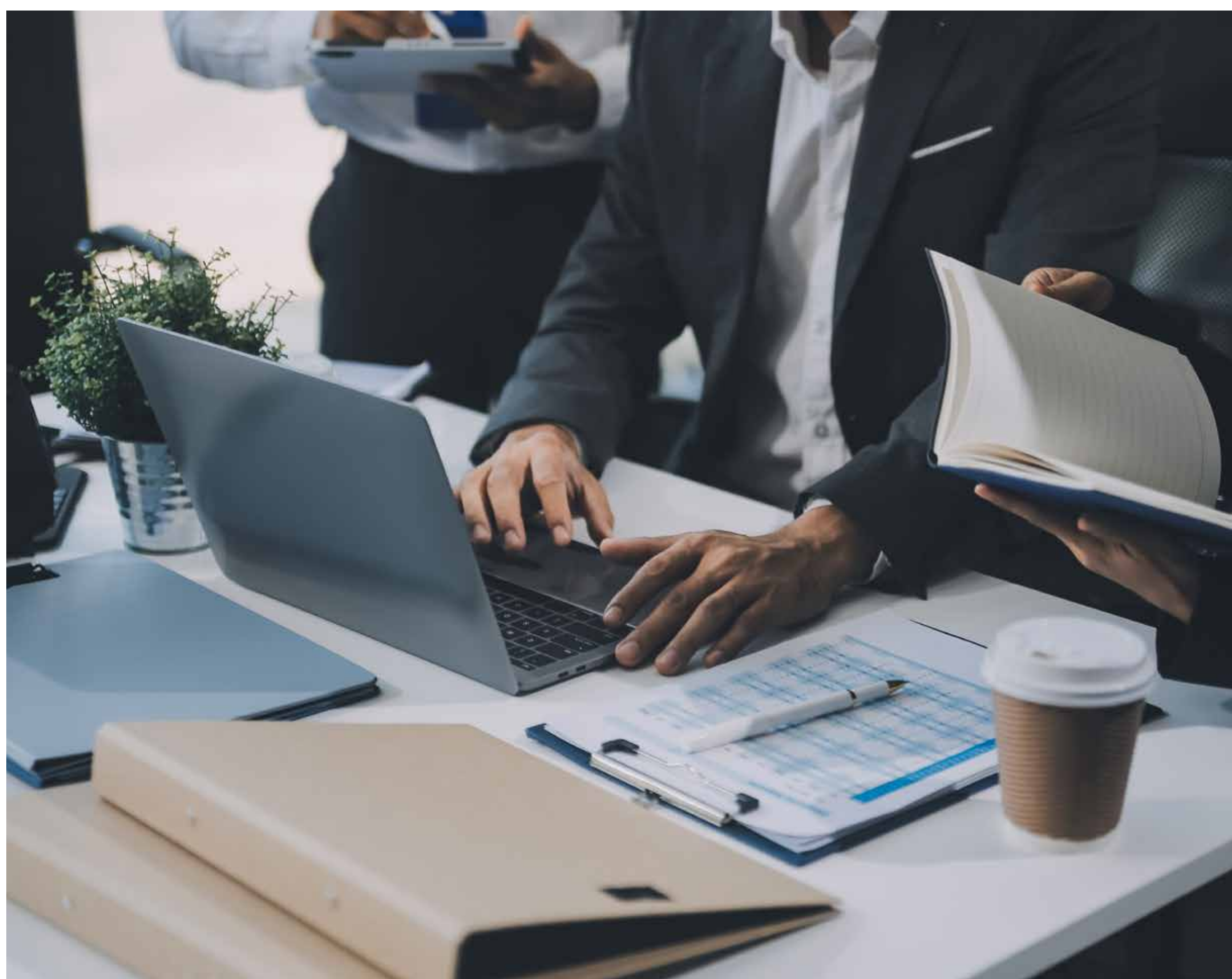
Бір апта ішінде бағалар шамамен бірдей деңгейде қалып, 0,1%-ға өсті, ал алты айда 10,2%-ға төмендеді. АҚШ Энергетика министрлігінің мәліметі бойынша, өткен аптаның басында АҚШ-та мұнай өндіру орташа есеппен тәулігіне 15,7 миллион баррельге өсті, бұл алдыңғы аптаның орташа көрсеткішінен тәулігіне 662 мың баррельге аз.

МҰНАЙ НАРЫҒЫ

***BRENT* МАРКАЛЫ МҰНАЙДЫҢ БАҒАСЫ БІР БАРРЕЛЬ ҮШІН 77-80 ДОЛЛАР АРАЛЫҒЫНДА**

Өткен аптада дистиллят отынының өндірісі артып, күніне орта есеппен 5,0 миллион баррельді құрады. Сондай-ақ, АҚШ-тың стратегиялық мұнай резерві өткен аптаның басында 382,93 млн құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 9,0%-ға төмен.

АҚШ Энергетика министрлігінің мәліметі бойынша АҚШ-тағы шикі мұнайдың коммерциялық қоры (стратегиялық мұнай қорындағыларды қоспағанда), алдыңғы аптамен салыстырғанда, 5,8 миллион баррельге өсті. 422,7 миллион баррельді құрайтын АҚШ-тың шикі мұнай қоры жылдың осы уақытындағы орташа бес жылдық көрсеткіштен шамамен 4% төмен. Бензиннің жалпы қоры, өткен аптамен салыстырғанда, 6,3 миллион баррельге қысқарды және жылдың осы уақытындағы орташа бес жылдық көрсеткіштен шамамен 4% төмен болды. Пропан/пропилен қоры, өткен аптамен салыстырғанда, 1,9 миллион баррельге және жылдың осы уақытындағы бес жылдық орташа көрсеткіштен 9%-ға төмендеді. Өткен аптада коммерциялық мұнайдың жалпы қоры 8,1 миллион баррельге қысқарды.



САРАПШЫ ПІКІРІ

Ирандағы жағдай және Израильдің мүмкін болатын соғыс әрекеттері нарықта қосымша белгісіздік тудырады, бұл мұнай бағасына теріс әсер етуі мүмкін. Сонымен қатар, АҚШ-тағы мұнай қорының өсуі, әсіресе дауыл жағдайында, тұрақты тұтынуды көрсетеді. Бұл факторлар жақын арада мұнай нарығындағы құбылмалылыққа әкелуі мүмкін.



ЕЛДЕР

- АҚШ-тағы сыртқы сауда тапшылығы тамызда \$ 70,4 млрд-тан шілдеде \$78,8 млрд дейін қысқарды, бұл \$72 млрд болжамды күтулерден едәуір жақсы.
- АҚШ-тағы инфляция деңгейі тамыздағы 2,5% ж/ж-ден қыркүйектегі 2,4% ж/ж дейін төмендеді, бұл жалпы болжамды үміттерге сәйкес келеді.
- АҚШ өндірушілерінің баға индексі шілдедегі 1,9% ж/ж-ден қыркүйекте 1,8% ж/ж дейін төмендеді, бұл 1,5% ж/ж болжамды күтулерден жоғары.
- Еуроаймақтағы бөлшек сауда көлемі шілдедегі -0,1% ж/ж-ден тамыздағы 0,8% ж/ж дейін өсті, бұл 0,9% ж/ж болжамды күтулерге сәйкес келеді.
- Қытайдың валюталық резервтері тамыздағы \$3,288 трлн-нан қыркүйектегі \$3,316 трлн дейін өсті, бұл \$3,32 трлн болжамды күтулерден сәл төмен.

ЕЛДЕР

- Қытайдағы инфляция деңгейі тамыздағы 0,6% ж/ж-нен қыркүйектегі 0,4% ж/ж дейін төмендеді, бұл 0,6% ж/ж болжамды күтулерден төмен.
- Қытай өндірушілерінің баға индексі тамыздағы -1,8% ж/ж-нен қыркүйектегі -2,8% ж/ж дейін төмендеді, болжалды күтулерге не сәйкес келеді.
- Ресейдің валюталық резервтері тамыздағы \$614 млрд-тан қыркүйектегі \$634 млрд дейін өсті, болжалды күтулерден \$620 млрд жоғары.
- Ресейдегі инфляция деңгейі тамыздағы 9,1% ж/ж-нен қыркүйектегі 8,6% ж/ж дейін төмендеді, бұл 8,6% ж/ж болжамды күтулерге сәйкес келеді.



САРАПШЫ ПІКІРІ: АҚШ

Тамызда АҚШ-тың сыртқы сауда тапшылығы \$70,4 млрд дейін төмендеді, бұл болжамды \$72 млрд және шілдедегі \$78,8 млрд-тан әлдеқайда жақсы. Бұл экономикаға оң әсер етуі мүмкін елдің сауда балансының жақсарғанын көрсетеді. Бұл ретте, қыркүйекте инфляция деңгейі, тамыздағы 2,5%-бен салыстырғанда, жылдық 2,4%-ға дейін төмендеді, бұл болжамдарға сәйкес келеді. Бұл бағаның біртіндеп тұрақтанғанын көрсетеді. Алайда, қыркүйекте өндірушілер бағасының индексі 1,8% ж/ж дейін төмендеді, бұл болжамды 1,5% ж/ж жоғары, бірақ шілдедегі 1,9% ж/ж деңгейінен төмен. Бұл өндіріс шығындарының баяу төмендеуін көрсетеді, бұл кәсіпорынның кірісіне және тұтынушылардың түпкілікті бағасына әсер етуі мүмкін. Жалпы алғанда, деректер экономикалық жағдайдың жақсару белгілерін көрсетеді.



САРАПШЫ ПІКІРІ: ЕУРООДАҚ

Еуроодақта бөлшек сатылымның, шілдеде 0,1%-ға төмендеуімен салыстырғанда, тамызда жылдық 0,8%-ға өсуі болжамдарға сәйкес келетін тұтыну секторындағы оң үрдістерді көрсетеді (0,9% ж/ж). Бұл өсім өңірдегі сатып алу белсенділігінің қалпына келгенін және экономикалық жағдайлардың жақсарғанын айғақтайды. Нақты деректер күткеннен сәл төмен болғанымен, бөлшек сауданың жақсаруы Еуроодақ экономикасының нығаяуына ықпал етуі мүмкін.



САРАПШЫ ПІКІРІ: ҚЫТАЙ

Қыркүйекте \$3,316 трлн-ға жетіп, бұл \$3,32 трлн болжамды көрсеткіштен сәл төмен болғанына қарамастан, Қытайдың валюталық резервтерінің \$28,1 млрд-қа ұлғаюы елдің қаржылық резервтерінің тұрақтылығын көрсетеді. Инфляция деңгейінің жылдық 0,4%-ға дейін төмендеуі, болжамды 0,6%-дан төмен, тұтыну бағасының өсуінің баяулауын және ішкі сұраныстың ықтимал әлсіздігін көрсетеді. Сонымен қатар, болжамдарға сәйкес келетін өндірушілер бағасының жылдық есепте 2,8%-ға төмендеуі өндірістік секторда дефляциялық үрдістердің болуын растайды, бұл өндірістік белсенділіктің төмендеуін көрсетуі мүмкін. Бұл көрсеткіштер жиынтықта орташа экономикалық белсенділікті және өсуді ынталандыру үшін қолдау шараларының қажеттілігін көрсетеді.



САРАПШЫ ПІКІРІ: РЕСЕЙ

Қыркүйекте Ресейдің валюталық резервтері болжамды күткеннен едәуір асып түсті, тамыздағы \$614 млрд-пен салыстырғанда \$634 млрд-қа дейін жетті, бұл тұрақты макроэкономикалық жағдай және резервтерді тиімді басқару туралы білдіреді. Сонымен қатар, инфляция деңгейі жылдық 8,6%-ға дейін төмендеді, бұл болжамдарға сәйкес келеді және тамыз айында 9,1% өскеннен кейін баға динамикасының тұрақтануын көрсетеді. Инфляцияның төмендеуі, резервтердің өсуімен қатар, мүмкін сыртқы және ішкі сын-қатерлерге қарамастан, Ресей экономикасындағы оң тенденцияларды көрсетеді.



ӘЛЕМДІК ТАУАР НАРЫҚТАРЫ

ТҮСТІ МЕТАЛДАРДЫҢ БАҒА БЕЛГІЛЕРІ ӨТКЕН АПТАНЫҢ БАСЫНАН БАСТАП, 7-13 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНДА ОҢ ДИНАМИКАНЫ КӨРСЕТЕДІ

Бейсенбіде, 10 қазанда, түсті металдардың бағасы Қытайдың күтілетін ынталандыру шаралары аясында жағымды көңіл-күйді көрсетеді.

LME-де мыс 0,6%-ға қымбаттады, екі апталық минимумға дейін төмендегеннен кейін бір тоннасына \$9734,50 дейін жетті. Бағалар Қытайдың Қаржы министрінің баспасөз конференциясына дейін нығаюы мүмкін, онда жылжымайтын мүлік секторына жұмсалатын шығындар мен энергетикалық инфрақұрылымды қолдауды қоса алғанда, фискалдық ынталандырудың егжей-тегжейлері күтіледі.

Дегенмен, бір апта ішінде мыс 2,2%-ға арзандады, бұл айтарлықтай төмендеу болды. Қытайдың қолдау шаралары туралы көңіл-

сіз мәлімдемелері, сондай-ақ сұранысты әлсіреткен металл бағасының өсуі нарыққа қысым жасады. Доллар бағамы төмендеді, бұл бағаларға да әсер етті.

Susden мәліметтері бойынша, қысқа мерзімді перспективада алюминий мен мыс бағасының төмендеуі күтілуде, ағымдағы баға динамикасы макроэкономикалық факторлардан ауытқып кеткені атап өтілді. Мыс құны бір тоннасына \$9600-нан, ал алюминийдің бір тоннасына \$2500-нан төмен түсуі мүмкін деп болжануда.

14 қазанда, дүйсенбіде, Лондон металл биржасында (LME) алюминий мен мыс бағасы бір деңгейде қалыптасты:

Алюминий:

(cash) \$2645,0/тонна;

(3-айлық келісімшарт) \$2665,5/тонна.

Мыс:

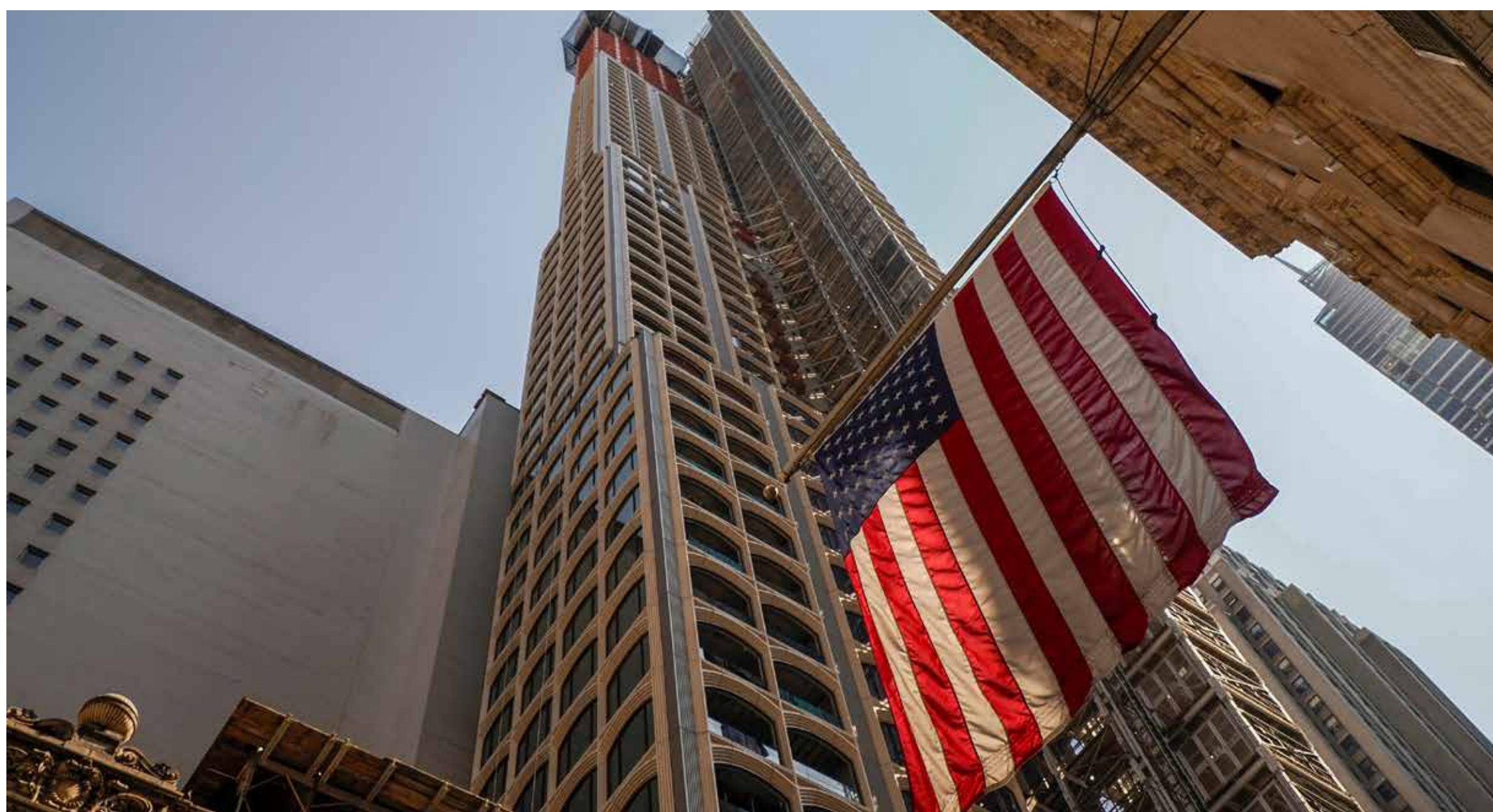
(cash) \$9596,5/тонна;

(3-айлық келісімшарт) \$9735,0/тонна.



САРАПШЫ ПІКІРІ

Түсті металдардың бағасы Қытайдың ынталандыру шараларын күту аясында көтерілді. Алайда, тұрақсыздық пен белгісіздік жағдайында тұтынушылар бағаға қысымды күшейтетін күте алады. Бұл қысқа мерзімді перспективада металдардың құнын одан әрі төмендету қаупін тудырады.



АҚШ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

ТАМЫЗДА САУДА БАЛАНСЫНЫҢ ТАПШЫЛЫҒЫ КҮТКЕННЕН ДЕ ТӨМЕНДЕДІ

Сыртқы сауда тапшылығы тамызда \$7,4 млрд дейін төмендеді vs шілдеде \$78,8 млрд (болжам: \$-72 млрд).

ҚЫРКҮЙЕКТЕГІ ИНФЛЯЦИЯ ДЕҢГЕЙІ БОЛЖАЛДЫ КҮТУЛЕРГЕ СӘЙКЕС ТӨМЕНДЕДІ

Инфляция деңгейі қыркүйекте 2,4% ж/ж құрады vs тамызда 2,5% ж/ж (болжам: 2,3% ж/ж).

ҚЫРКҮЙЕК АЙЫНДА ӨНДІРУШІЛЕРДІҢ БАҒАСЫ КҮТКЕННЕН ӘЛСІЗ ТӨМЕНДЕДІ

Өндірушілердің баға индексі қыркүйекте 1,8% ж/ж құрады vs шілдеде 1,9% ж/ж (болжам: 1,5% ж/ж).



ЕУРООДАҚ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

***ТАМЫЗДА БӨЛШЕК САУДА БОЛЖАМДЫ КҮТУЛЕР-
ГЕ СӘЙКЕС АЗДАП ЖЕДЕЛДЕДІ***

Бөлшек сауда көлемі тамызда 0,8% ж/ж өсті vs шілдеде -0,1% ж/ж (болжам: 0,9% ж/ж).



ҚЫТАЙ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ВАЛЮТА РЕЗЕРВТЕРІ ӨСТІ, БІРАҚ БОЛЖАМДЫ КҮТУЛЕРДЕН СӘЛ ТӨМЕН БОЛДЫ

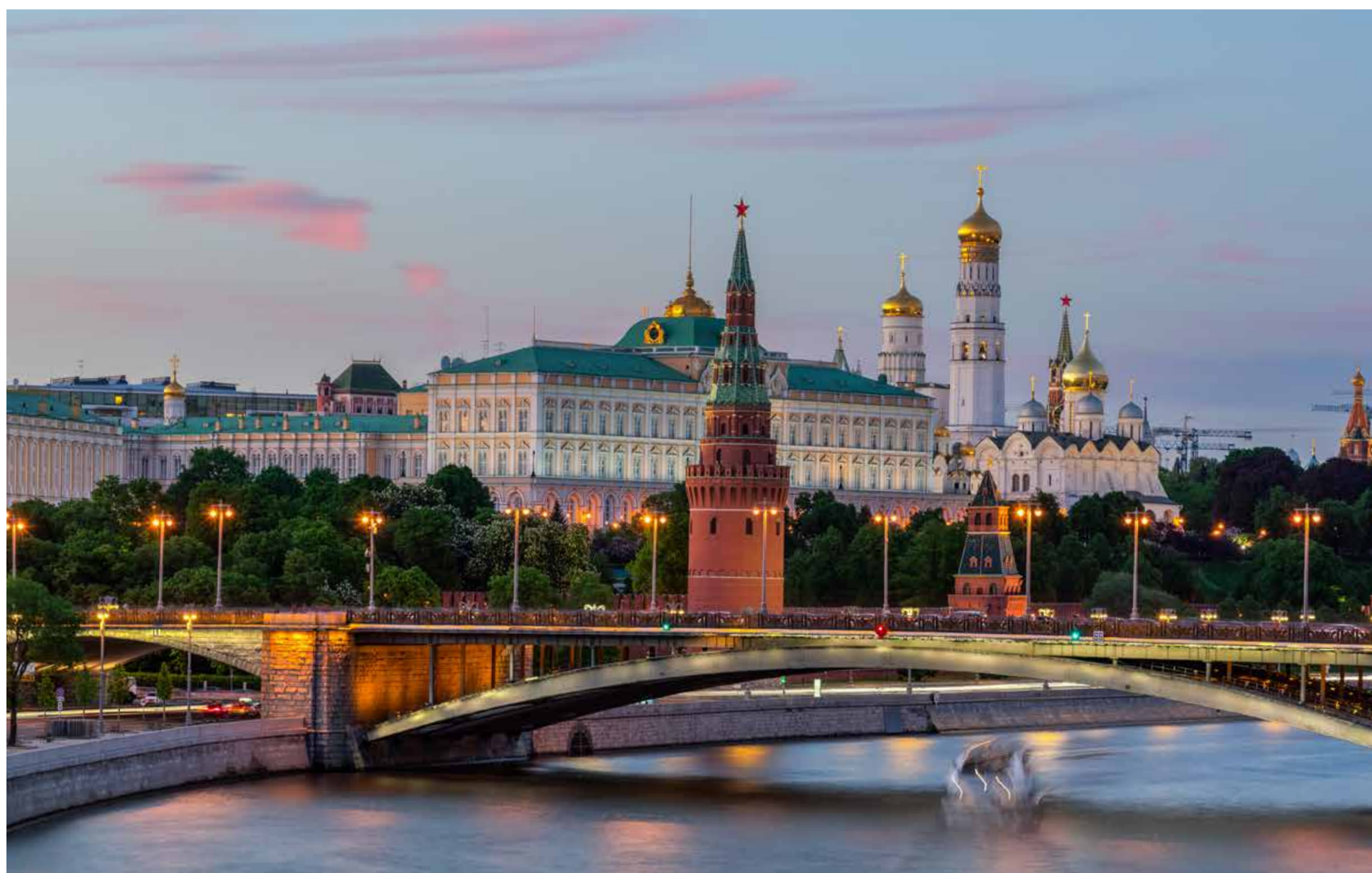
Валюта резервтері \$28,1 млрд-ға өсіп, қыркүйекте \$3,316 трлн-ға жетті vs тамызда \$3,288 трлн (болжам: \$3,32 трлн).

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ИНФЛЯЦИЯ ДЕҢГЕЙІ ТӨМЕНДЕДІ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ КҮТКЕННЕН ТӨМЕН БОЛДЫ

Инфляция деңгейі қыркүйекте 0,4% ж/ж құрады vs тамызда 0,6% ж/ж (болжам: 0,6% ж/ж).

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ӨНДІРУШІЛЕРДІҢ БАҒАСЫ БОЛЖАМДЫ КҮТУЛЕРГЕ СӘЙКЕС ТӨМЕНДЕДІ

Өндірушілердің баға индексі қыркүйекте -2,8% ж/ж құрады vs тамызда -1,8% ж/ж (болжам: -2,7% ж/ж).



РЕСЕЙ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

ҚЫРКҮЙЕКТЕ ВАЛЮТАЛЫҚ РЕЗЕРВТЕР БОЛЖАМ- ДЫ КҮТКЕННЕН ЖОҒАРЫ БОЛДЫ

Валюта резервтері қыркүйекте \$634 млрд жетті vs тамызда \$614 млрд (болжам: \$620 млрд).

БОЛЖАЛДЫ КҮТУЛЕРГЕ СӘЙКЕС ҚЫРКҮЙЕКТЕ ИН- ФЛЯЦИЯ ДЕҢГЕЙІ ТӨМЕНДЕДІ

Инфляция деңгейі қыркүйекте 8,6% ж/ж құрады vs тамызда 9,1% ж/ж (болжам: 8,6% ж/ж).

БОЛЖАЛДЫ КҮТУЛЕРГЕ СӘЙКЕС ҚЫРКҮЙЕКТЕ ИН- ФЛЯЦИЯ ДЕҢГЕЙІ ТӨМЕНДЕДІ

Инфляция деңгейі қыркүйекте 8,6% ж/ж құрады vs тамызда 9,1% ж/ж (болжам: 8,6% ж/ж).

ӘЛЕУМЕТТІК БАҒАЛАР- МАҢЫЗДЫ АЗЫҚ-ТҮЛІК ТАУАРЛАРЫ

**ЕЛІМІЗДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК МАҢЫЗЫ БАР АЗЫҚ-
ТҮЛІК ТАУАРЛАРЫ БАҒАСЫНЫҢ ИНДЕКСІ ӨТКЕН
АПТАДА 99,9 ҚҰРАДЫ**

Қазақстан Республикасында әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға деңгейі 1-8 қазан аралығында 0,1%-ға төмендеді, ал жылдық мәнде бағалар 0,2%-ға төмендеді. Жыл басынан бері бағалар 0,5%-ға төмендеді.

Бір апта ішінде тұз (1,7%), ақ қырыққабат (1,1%), 1 санаттағы жұмыртқа (1,0%), май (0,7%), күнбағыс майы (0,3%) ең көп қымбаттады.

Өз кезегінде, келесі өнімдерге бағаның төмендеуі байқалады: сәбіз (4,1%), пияз (2,7%), картоп (2,0%), қарақұмық жармасы (0,6%), ұнтақталған күріш (0,5%).



8-ҚАЗАН ЖӘНЕ 1-ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНДА АПТАДАҒЫ БАҒАЛАР ИНДЕКСІ

99,9	Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарлары
99,3	Бірінші сұрыпты бидай ұны
100,1	Бірінші сұрыпты ұннан жасалған бидай наны
100,0	Түтік кеспе
99,5	Күріш
99,4	Қарақұмық жармасы
100,3	Күнбағыс майы
100,7	Тұздалмаған сары май
100,1	Сиыр еті иық-кеуде бөлігі
100,0	Тауық еті (жамбас және жіліншік)
100,4	Пастерленген сүт 2,5%
100,0	Айран 2,5%
100,0	Сүзбе
98,0	Картоп
95,9	Сәбіз
97,3	Түйінді пияз
101,1	Ақ қырыққабат
99,6	Құмшекер
101,0	Жұмыртқа, I санат
101,7	Тұз



ДЕРЕККӨЗДЕР

<https://ec.europa.eu/eurostat>

https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en

<https://rosstat.gov.ru/>

<https://sberindex.ru/ru>

<https://www.cbr.ru/>

<http://www.stats.gov.cn/english/>

<https://regnum.ru/foreign/southeast-asia/china.html>

<https://www.federalreserve.gov/releases/H41/current/>

<https://tradingeconomics.com/calendar>

<https://showdata.gks.ru/report/277326/>